

Szakmai beszámoló „A Szépművészeti Múzeum Adattári Főosztály Dokumentációs Osztályának állományvédelméhez szükséges anyagok beszerzésére” elnyert NKA pályázat megvalósításáról

(Pályázati azonosító: 204105/03583)

Állományvédelmi eszközök és csomagolóanyagok beszerzése

A Szépművészeti Múzeum Adattári Főosztályának Dokumentációs Osztálya – a korábbi műtárgybírálati, védési és kiviteli engedélyezési tevékenysége nyomán – közel 80.000 műtárgyról őriz fotódokumentációt. Az európai művészet körébe tartozó festményekről, grafikákról, szobrokról és kisplasztikákról készült fotók hordozója nagyobb részben ezüst-zselatinos nagyítás, illetve fotónegatív, kisebb részben pedig üvegnegatív.

Osztályunk archívuma számos olyan műről őriz fotódokumentációt, amely időközben már kikerült a gyűjtés- és művészettörténet látóköréből. E képanyag sok esetben egyetlen forrásként szolgálhat műtárgyak provenienciájának kutatásához és hatósági adatigénylésekhez. Ezért kiemelten fontos az állagvédelem és a korszerű tárolás és csomagolás biztosítása. A fotódokumentáció 1958-tól egészen a közelmúltbeli digitális átállásig folyamatosan bővült. A korábbi csomagolóanyagok, borítékok, papírtasakok már savasodásnak indultak. Az ezüst-zselatinos nagyítások emulziójának megóvása érdekében a csomagolóanyagok cseréje, illetve a különféle hordozók elkülönítése is szükségessé vált.

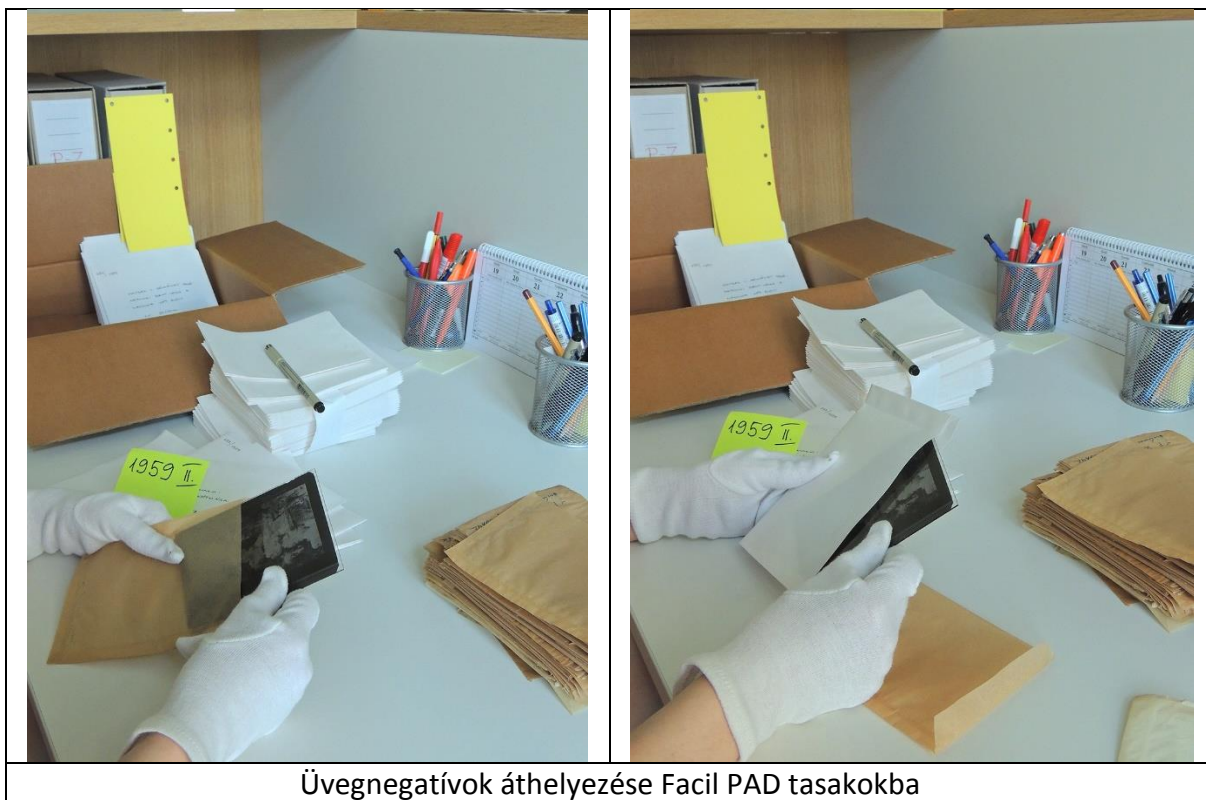
Facil PAD tasakok beszerzése és felhasználás előtti tárolása

Az állományvédelmi eszközök és csomagolóanyagok kiválasztását és beszerzését megelőzően szakvéleményt kértünk restaurátor kollégáinktól, amelyet a pályázati jelentkezés során melléeltünk. Munkatársaink megerősítették, hogy állományvédelmi szempontból megfelelő fotografiai anyagok tárolására kifejezetten ajánlott csomagolóanyagoknak nem pufferelt (pH 6.6), natúr fehér színű, optikai fehérítőt nem tartalmazó papírból kell készülniük. Az ezekhez felhasznált (CHRONOS) papír KAPPA indexe kisebb, mint 2 (KAPPA index = 5 maximum tolerancia az oxidálható komponensek tekintetében, lásd ISO 9706). A tasak egyik hosszú oldalán nyitott, zárt oldalaiból kettő pH semleges ragasztóval ragasztott. PRIZMA, SILVER doboz választható hozzá a megfelelő méretekben. Megfelel: ISO 14523, ISO 18916 (Photographic Activity Tested) minőségbiztosítási tanúsítványoknak. Restaurátor kollégáink az előzetesen bekért termékmintákat megvizsgálták, és megfelelőnek találták a potenciális beszállító termékeit. A kiválasztott beszállító, a PreservArt Kft. az árajánlatban rögzített feltételek mellett határidőre leszállította a megrendelt FACIL PAD tasakokat, összesen 61.900 darab mennyiségben.

Állományvédelmi eszközök és csomagolóanyagok felhasználása és tárolása

A Szépművészeti Múzeum Dokumentációs Osztályának munkatársai az állomány keletkezésének sorrendjében kezdték meg az átcsomagolást. Először az 1950-60-as években készült, így a legrégebbi és legrosszabb állagú borítékokból távolították el és helyezték át az új Facil PAD tasakokba a fotónegatívokat és ezüstszelatinos nagyításokat. Előre sorolták az üvegnegatívok átcsomagolását, és így a Facil PAD tasakok felhasználását.

Üvegnegatívok áthelyezése Facil PAD tasakokba

Az átcsomagolás folyamán a műtárgyvédelmi előírásoknak megfelelően munkatársaink cérnakesztyűben helyezték át az üvegnegatívokat a régi, már töredezett, szakadozott, elszennyeződött borítékokból az új tasakokba. Amennyiben szükséges volt, a leltári számokat és további adatokat archiváló tollal vezették át a nagyítások verso oldalára.

Ezüstszelatinos fotónagyítások átcsomagolása Facil PAD tasakokba

Az átcsomagolás során ügyeltek rá, hogy a nagyítások és a negatívok külön tasakba kerüljenek. A tasakokat erre a célra beszerzett fém szekrényben, klimatizált helyiségben helyezték el. Az állagmegóvás és állományvédelem alá vont műtárgyak átcsomagolásának járulékos haszna volt, hogy a fotóállomány adatait összevetettük a korabeli fotózási naplókkal, továbbá műtárgy meghatározási adatok revideálására is alkalom adódott.

A beszámoló elérési útja:

<https://www.szepmuveszeti.hu/kozadat/> → Pályázatok → 1. Pályázati beszámolók

Ezúton is köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap támogatását!

Budapest, 2021. augusztus 27.

A beszámolót készítette:

Derzsenyi Dávid

Szép művészeti Múzeum, Dokumentációs Osztály

Muzeológus